

Nood aan decriminalisering van de niet-problematische exploitatie van sekswerk, versterkt via kwaliteitslabels op sectorniveau

Utsopi Vlaanderen | online conferentie | 22 april 2020

Prof. Dr. Gert Vermeulen

t. +32 9 264 69 43

f. +32 9 264 84 94

Gert.Vermeulen@UGent.be

Abolitionisme en schipperen binnen statuten

22 april 2020 | Decriminalisering en kwaliteitslabels in de seksindustrie

(gedoogde) **strafbaarheid** louter economische exploitatie prostitutie
 prostitutie op zich niet strafbaar | juridisch gezien beroep mogelijk op statuten van
werknemer | maar: gebrek aan rechtszekerheid en flexibiliteit

- arbeidsovereenkomst die expliciet prostitutie tot voorwerp heeft: absoluut nietig
- nep- of oneigenlijke statuten: dienstster in de horeca, werknemer in badinrichtingen, ...
- vaak ook schijnzelfstandigenstatuut

zelfstandige | maar: praktische, operationele en financiële issues

- abolitionisme verhindert reëel, effectief of zinvol als zelfstandige te opereren/ondernemen
 - verhuurders, boekhouders, adverteerders, websiteontwikkelaars, verzekeraars en andere noodzakelijke partners weinig of niet geneigd diensten te verlenen, want zelf strafbaar
 - vgl. HVJEU Jany (2001): economische activiteit, waarvoor vrij vestigingsrecht geldt
- andere moeilijkheden
 - NACE(BEL)-code 96099 'overige persoonlijke dienstverlening'
 - inschrijving in KBO vereist nog steeds (aug 2019) opleiding bedrijfsbeheer
 - fiscaal: geen erkende sectorale regeling of sjabloon voor aftrek beroepskosten
 - inkomsten ook soms te onstabiel/onregelmatig om zelfstandigenbijdragen te betalen

research

publications

consultancy

conferences

Van gedoogbeleid naar decriminalisering?

22 april 2020 | Decriminalisering en kwaliteitslabels in de seksindustrie

gedoogbeleid op losse schroeven

- gemeentelijk prostitutiebeleid via politieverordeningen en administratieve sancties
- recente rechtspraak: stokken in de wielen
 - administratieve sancties onwettig | geschiktheidsverklaring in strijd met art. 6 Verdrag New York 1950

strafbaarstelling louter economische exploitatie prostitutie: versleten abolitionisme

- ex art. 1, 2 en 6 Verdrag van New York
- nood aan decriminalisering van
 - economische exploitatie prostitutie, verhuur sekswerkruimtes, dienstenverstrekking aan sekswerkers
 - voor zover geen sprake van dwang, misleiding, uitbuiting of daadwerkelijke mensenhandel
- **scheiding *bona fide*- van *mala fide*-marktsegment**
 - (opzegging van of) laat voorbehoud bij Verdrag New York (ex Weens Verdragenverdrag)
 - minstens partiële decriminalisering voor uitbaters, verhuurders of dienstverleners die **zorgvuldig hebben gehandeld door zich ervan te vergewissen dat de sekswerkers waarmee ze werken of waaraan ze diensten verlenen autonoom een reële en onbezwaarde keuze voor sekswerk hebben gemaakt**
 - blijvende en bijkomende bescherming van gedwongen, onvrije of kwetsbare sekswerkers (direct of indirect gebruik van listige kunstgrepen, geweld, bedreiging of enige vorm van dwang; kwetsbare toestand, armoede, minderjarige leeftijd, cognitieve en/of emotionele beperkingen)
 - **eventueel zelfs bijkomende strafbaarstelling van klanten die bewust (wetens en willens) seksuele diensten kopen van gedwongen, onvrije of kwetsbare sekswerkers**

research

publications

consultancy

conferences

Sociaalrechtelijke statuten

22 april 2020 | Decriminalisering en kwaliteitslabels in de seksindustrie

decriminalisering belangrijke stap voorwaarts

- de jure: arbeidsovereenkomsten voor onbezwaard consensueel sekswerk worden legaal
- de facto: economische partners en dienstverleners van zelfstandige sekswerkers niet langer strafbaar

bijkomende, flexibele statuten

- seksjobs vereisen veel autonomie en vergen flexibele oplossingen
 - geen klassieke werkuren, soms pauzes van uren of zelfs dagen | blijvend risico op schijnzelfstandigheid
- weerlegbaar vermoeden van arbeidsovereenkomst
 - vandaag voor kwetsbare sectoren zoals bouwsector, transportsector, schoonmaaksector, ...
 - ook invoeren in relatie sekswerker en degene die haar/hem een sekswerkruimte ter beschikking stelt of op een andere wijze tussenkomt in de financiële of operationele organisatie van diens beroepsactiviteit
- uitbreiding sociale zekerheidsregeling voor loontrekkenden (via art. 2, §1, 1° RSZ-wet)
 - zonder arbeidsovereenkomst tegen loon arbeidsprestaties onder gezag (interimarissen, thuisarbeiders, onthaalouders, jobstudenten, en taxi-, bus- en vrachtwagenchauffeurs zonder eigen voertuig)
 - uitbreiden naar sekswerkers die gebruik maken van faciliteiten waarvan ze geen eigenaar zijn
 - escortsekswerkers toevoegen aan of inpassen in de uitbreiding voor interimarissen en uitzendbureaus
- regeling naar analogie met het kunstenaarsstatuut (artikel 1bis RSZ-wet)
 - kunstenaars (incl. stripteaseuses): weerlegbaar vermoeden werknemer voor sociale zekerheid
 - sekswerkers: Commissie Sekswerk (erkenning); 'sekswerkloketten' (cfr. sociale bureaus kunstenaars)
- uitbreiding flexi-jobs (artikel 1ter RSZ-wet) tot sekswerksector
 - flexibel werk ondersteunen (in de horeca), zwartwerk (in aanvulling op een reguliere job) te remmen

nooit een oplossing voor alle problemen

- zwartwerk en belastingontduiking | Illegaal verblijvende sekswerkers | overlevingssekswerkers, ...

research

publications

consultancy

conferences

Institute for
International Research on Criminal Policy
Ghent University

www.ircp.org

Prof. Dr. Gert Vermeulen
+32 9 264 69 43
Gert.Vermeulen@UGent.be

(Zelf)regulering *bona fide* prostitutiemarkt

22 april 2020 | Decriminalisering en kwaliteitslabels in de seksindustrie

marktscheiding in illegale sectoren

- voorbeelden: drugs, kinderarbeid, verkeer, ...

overheidsregulering of zelfregulering

- overheidsregulering
 - ambigu, discretionair, geen rechtszekerheid (A'dam)
- zelfregulering
 - voorbeeld: huurprijzenprotocol A'pen
 - a.d.h.v. kwaliteitsnormen die alle betrokken partijen als waardevol, geschikt en voldoende bevinden om situaties van mensenhandel of seksuele uitbuiting van kinderen maximaal te voorkomen en uit te sluiten
 - concreet (infra)

research

publications

consultancy

conferences

Institute for
International Research on Criminal Policy
Ghent University

www.ircp.org

Prof. Dr. Gert Vermeulen
+32 9 264 69 43
Gert.Vermeulen@UGent.be

Kwaliteitslabel | garantie geboden door sector

22 april 2020 | Decriminalisering en kwaliteitslabels in de seksindustrie

- geïnformeerd-consensueel: autonome, reële, onbezwaarde keuze
- enkel door volwassenen
- enkel all-in-huurprijzen zonder abnormaal profijt
- nette en veilige werkomgeving
- nodige verzekeringen
- recht op adequaat beschermde seks
- terugbetaalde regelmatige medische controle arts v. keuze (incl. HIV/SOA)
- geen excessieve werkdagen of -uren, noch onder- of wanbetaling
- recht op verlof
- zelfbeslissingsrecht ivm prestaties tijdens menstruatie of de zwangerschap
- wanneer ze een SOA hebben: recht om bepaalde klanten/partners of bepaalde seksuele handelingen te weigeren (ontslagmogelijkheid)
- minstens een functioneel blanco strafregister voor uitbater, manager of eigenaar van een seksinrichting, vitrine of escortbureau of pornoproducent
- actief toelaten eventuele controles

research

publications

consultancy

conferences

Legalisering/zelfregulering via kwaliteitsnormen | 1

22 april 2020 | Decriminalisering en kwaliteitslabels in de seksindustrie

vereist draagvlak van alle sectoractoren, inclusief van parket

- inclusief bereidheid niet-vervolgung tewerkstelling illegale prostitué(e)s

transparantie en controleerbaarheid normen

- zelfcertificering, certificering door beroepsorganisatie, - of door onafhankelijke derde

affichering normen

- kenbaarheid voor klanten
 - geen gebruikmaking diensten v/e SO van mensenhandel
 - economische incentive voor *bona fide* seksbedrijven
- daardoor: marktvoordeel *bona fide* marktsegment
- effect: terugdringing uitbuiting en dus mensenhandel

research

publications

consultancy

conferences

Legalisering/zelfregulering via kwaliteitsnormen | 2

22 april 2020 | Decriminalisering en kwaliteitslabels in de seksindustrie

voordeel zelfregulering t.o.v. legalisering: werkt ook voor illegale derdelanders

theoretische evaluatie: relatief positief | praktische evaluatie:

- autoriteiten: legalisering OK | zelfregulering: geïnstitutionaliseerd gedoogbeleid vereist
- cliëntniveau: niet-intrusief controlemechanisme vereist (supra: NL)
- sectorniveau: goed, zelfs indien loutere zelfcertificering (escort) | andere voorbeelden

verdere issues: statuut, fiscaal regime, zwartwerk etc.

research

publications

consultancy

conferences

Besluit | vragen

22 april 2020 | Decriminalisering en kwaliteitslabels in de seksindustrie

research

publications

consultancy

conferences

IRCP

Institute for
International Research on Criminal Policy
Ghent University

www.ircp.org

Prof. Dr. Gert Vermeulen
+32 9 264 69 43
Gert.Vermeulen@UGent.be

www.ircp.org

Contact

Prof. Dr. Gert Vermeulen

t. +32 9 264 69 43

f. +32 9 264 84 94

Gert.Vermeulen@UGent.be

 <http://www.linkedin.com/in/gert-vermeulen-42b00068>

IRCP

Ghent University
Universiteitstraat 4
B – 9000 Ghent